

Περιοδικό του Ομίλου Δημοσιογραφίας

Τεύχος 3^ο

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ S.O.S

ΔΩΡΕΑΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ

ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ

Γυμνάσιο

Αγαπητοί αναγνώστες,

Ως νέοι, πειραματιζόμενοι δημοσιογράφοι του Δημοσιογραφικού Ομίλου της Εκπαιδευτικής Αναγέννησης, βρισκόμαστε στην ευχάριστη θέση να σας παρουσιάσουμε το 3ο «πράσινο» τεύχος του περιοδικού μας. Όπως καταλάβατε, το περιοδικό μας ασχολείται με σύγχρονα περιβαλλοντικά ζητήματα.

Θεωρήσαμε πως ένα τέτοιο ζήτημα, παγκόσμιας κλίμακας, θα είχε απήχηση στο κοινό. Τα τελευταία χρόνια, πυρκαγιές, πλημμύρες και, γενικότερα, ακραία καιρικά φαινόμενα προκαλούν τεράστια προβλήματα στις ανθρώπινες κοινωνίες. Έτσι, ό,τι αφορά το περιβάλλον αποτελεί αφορμή συζητήσεων και καθιστά επιτακτική την αναζήτηση λύσεων.

Στο τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας θα διαβάσετε ποικίλα άρθρα, που αναφέρονται σε εκστρατείες για το περιβάλλον, σε οδηγίες για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, αλλά και σε έρευνα που διενεργήσαμε για τη στάση των μαθητών του Γυμνασίου μας απέναντι στα ζώα. Αυτά είναι μόνο μερικά από τα θέματα που θίγονται στο περιοδικό μας. Ξεφυλλίζοντάς το θα ανακαλύψετε πολλά ακόμα.

Καλή ανάγνωση

Όμιλος Δημοσιογραφίας Εκπαιδευτικής Αναγέννησης

Βαλιάδης Ιάσων

Βυτόγιαννης Νίκος

Ζωγράφος Ανδρέας

Ηλιάδης Αλέξανδρος

Κασσαβέτης Νίκος

Λούσιου Άννα

Μαραντίδης Νίκος

Μεφσούτ Σπύρος

Μισσακιάν Μάριος

Σιφναίου Λυδία

**Υπεύθυνοι Ομίλου: Αντώνης Κουντούρης (Φιλόλογος) - Νίκος Τσιλιβαράκος
(Υπεύθυνος Marketing και Επικοινωνίας)**

Τι θα διαβάσετε

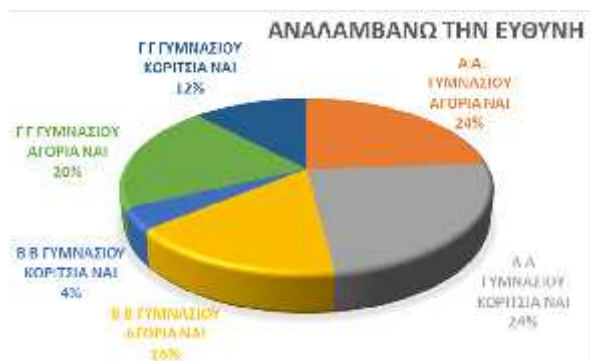
- Έρευνα του Ομίλου για τη σχέση μας με τα ζώα σελ.3
- Κατοικίδια και άνθρωπος σελ.6
- Αγώνας λόγου με θέμα τους ζωολογικούς κήπους σελ.8
- Φιλοζωικές οργανώσεις σελ.10
- Ακραία φυσικά φαινόμενα σελ.13
- Οδηγός επιβίωσης σε ακραία καιρικά φαινόμενα σελ.16
- Καταστροφικές πυρκαγιές στην Ελλάδα και στον κόσμο σελ.20
- Ποια είναι αυτή η Γκρέτα Τούνμπεργκ; Σελ.24
- Περιβαλλοντικές οργανώσεις και η δράση τους σελ.27
- Ζώα υπό εξαφάνιση σελ.29
- Διαφημιστικές καμπάνιες για τη φύση σελ.32
- Συντηρητικά στα τρόφιμα και βιολογικές τροφές σελ.34
- Παχυσαρκία και διατροφικές συνήθειες σελ.36

Έρευνα του Ομίλου Δημοσιογραφίας με θέμα τα ζώα

Πριν από λίγους μήνες, ο Όμιλος Δημοσιογραφίας του Γυμνασίου διεξήγαγε μια έρευνα καλώντας τους μαθητές του Γυμνασίου να απαντήσουν σε ερωτήσεις αναφορικά με τα ζώα και πώς επιλέγουν να συνυπάρχουν με αυτά. Πιο συγκεκριμένα, από τα 159 παιδιά που απάντησαν, το 46% των μαθητών που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιό μας, ήταν από την Α΄, το 32% από τη Β΄ και το 22% των συμμετεχόντων από τη Γ΄ Γυμνασίου.

Στις ερωτήσεις μας λάβαμε αρκετά ενδιαφέρουσες απαντήσεις, προβλέψιμες αλλά και μη προβλέψιμες. Αναλυτικότερα, στην ερώτηση για το αν έχουν κατοικίδιο, απάντησαν θετικά το 28% των παιδιών από την Α΄ Γυμνασίου, το 22% από τη Β΄ Γυμνασίου και το 16% από τη Γ΄ Γυμνασίου. Επίσης, το 82% των συμμετεχόντων δήλωσαν πως έχουν σκύλο ή γάτα.

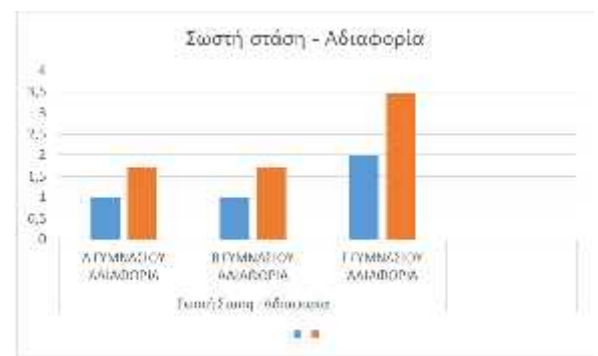
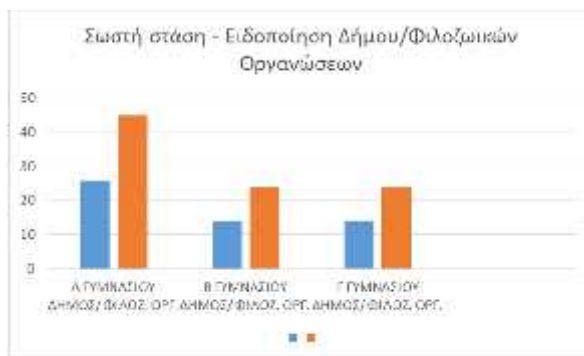

Στην ερώτηση αναφορικά με τις ευθύνες που αναλαμβάνει ο καθένας, το 48% της Α΄ Γυμνασίου απάντησε καταφατικά. Στην ίδια ερώτηση το ποσοστό ήταν 20% για τη Β΄ Γυμνασίου και 32% για τη Γ΄ Γυμνασίου.

Μια άλλη ενδιαφέρουσα ερώτηση ήταν αν οι μαθητές επισκέπτονται ζωολογικά πάρκα. Συνολικά, 140 μαθητές απάντησαν ναι και 19 όχι. Επιπρόσθετα, μια σχετική ερώτηση με την προηγούμενη ήταν αν οι μαθητές είναι σύμφωνοι με τη λειτουργία των ζωολογικών κήπων. Το 60% των συμμετεχόντων από όλο το Γυμνάσιο είναι υπέρ της λειτουργίας τους και το 40% κατά. Η τελευταία ερώτηση αναφερόταν στο αν οι μαθητές υποστηρίζουν την ανάληψη πρωτοβουλιών για τις φιλοζωικές οργανώσεις με την αρωγή του σχολείου. Το 86% των συμμετεχόντων συνολικά απάντησε θετικά και το υπόλοιπο 14% απάντησε αρνητικά.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι απαντήσεις των παιδιών του Γυμνασίου σχετικά με το θέμα των αδέσποτων ζώων.

Από τα αποτελέσματα της έρευνάς μας, λοιπόν, καταλήγουμε σε αρκετά συμπεράσματα.

Αναλυτικότερα, όλοι οι συμμετέχοντες είναι ευαισθητοποιημένοι με τα ζητήματα των ζώων αλλά και πλήρως ενημερωμένοι. Αυτό το αντιλαμβανόμαστε και από το αποτέλεσμα της ερώτησης σχετικά με τις

πρωτοβουλίες του σχολείου σε σχέση με τις φιλοζωικές οργανώσεις. Η συντριπτική πλειοψηφία θεωρεί πως πρέπει να αναληφθεί δράση. Επίσης, φαίνεται ότι οι μαθητές της Α' Γυμνασίου είναι πιο υπεύθυνοι σε σχέση με τους μαθητές του υπόλοιπου Γυμνασίου, ως προς τις ευθύνες των κατοικίδιων. Όσον αφορά τους μαθητές της Β' και της Γ' Γυμνασίου, στη συγκεκριμένη ερώτηση απάντησαν ότι αναλαμβάνουν όσες ευθύνες μπορούν. Πιθανότατα, αυτό οφείλεται στη συρρίκνωση του ελεύθερου χρόνου των μεγαλύτερων μαθητών, εξαιτίας των αυξανόμενων υποχρεώσεών τους. Επιπρόσθετα, εντυπωσιακό είναι πως το 60% των μαθητών του Γυμνασίου υποστηρίζει τη λειτουργία των ζωολογικών κήπων, παρά τις δημόσιες συζητήσεις που γίνονται και τη δυναμική αντίδραση των οικολογικών οργανώσεων. Ίσως οι μαθητές θεωρούν τους ζωολογικούς κήπους χώρους γνώσεων και ψυχαγωγίας.

ΕΡΩΤΗΣΙΑΙΟ

ΘΕΜΑ: Η φιλοζωία μας και τα ζώα

Το Διευρηματικό Δικαστήριο (Δ.Δ.) της Π.Δ.Ε. Αττικής διοργανώνει το ετήσιο διαγωνισμό φιλοζωίας και κατασκευής κήπων ζώων. Ο Δ.Δ. διοργανώνει επίσης τον διαγωνισμό κατασκευής κήπων ζώων και κατασκευής κήπων ζώων. Ο Δ.Δ. διοργανώνει επίσης τον διαγωνισμό κατασκευής κήπων ζώων και κατασκευής κήπων ζώων.

1. Όχι Ναι

2. Όχι Ναι

3. Όχι Ναι

4. Όχι Ναι

5. Όχι Ναι

6. Όχι Ναι

7. Όχι Ναι

8. Όχι Ναι

9. Όχι Ναι

10. Όχι Ναι

11. Όχι Ναι

12. Όχι Ναι

13. Όχι Ναι

14. Όχι Ναι

15. Όχι Ναι

16. Όχι Ναι

17. Όχι Ναι

18. Όχι Ναι

19. Όχι Ναι

20. Όχι Ναι

Ανδρέας Ζωγράφος

Τα κατοικίδια και ο άνθρωπος

Η σχέση των κατοικίδιων με τους ανθρώπους είναι ιδιαίτερη, καθώς οι περισσότεροι θεωρούν τα ζώα ως τους καλύτερούς τους φίλους, έχοντάς τα ως συντροφιά.

Ορίζοντας τον δεσμό ανθρώπου και ζώου, το 1998 αποδόθηκε ένας σαφής ορισμός με κοινή επιστημονική αποδοχή, που υπογράμμισε έντονα την αξία του δεσμού και τη μοναδικότητα του φαινομένου.

Σύμφωνα, λοιπόν, με αυτόν τον ορισμό, που διαμορφώθηκε από την αμερικανική κτηνιατρική εταιρεία: **«Ο δεσμός ανθρώπου/ζώου (Human/Animal Bond), ορίζεται ως μία αμοιβαία και επωφελής δυναμική σχέση μεταξύ του ανθρώπου και του ζώου, η οποία επηρεάζεται από συμπεριφορές που θεωρούνται απαραίτητες για την υγεία και την ευημερία και των δύο.** Αυτές οι συμπεριφορές απορρέουν από την αλληλεπίδραση των ανθρώπων με τα ζώα και το περιβάλλον, σε σωματικό, συναισθηματικό και ψυχολογικό επίπεδο».

Ειδικότερα, στις ΗΠΑ το ποσοστό κατοχής σκύλου ως κατοικίδιου ανέρχεται στο 63%, στη Μεγάλη Βρετανία 7,5 εκατομμύρια Βρετανοί έχουν σκύλο ως κατοικίδιο, ενώ ο αριθμός αυτών που έχουν γάτα ως κατοικίδιο είναι ελαφρώς μειούμενος (Matchock, 2015; Thomas, 2005; Walsh, 2009). Συνακόλουθα, η αξία αυτής της σχέσης αντανακλάται ισότιμα από την ποιότητα παροχής ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών σε δεσποζόμενα και μη ζώα, καθώς και από άλλες καθημερινές δραστηριότητες, που συμβάλλουν στην καθοριστική ευζωία τους. Επιπλέον, η θέσπιση νόμων για την προστασία τους επιβεβαιώνει καθολικά, σε επίπεδο οργανωμένου κράτους, τη σημασία που αποδίδεται σε αυτά, αλλά και την ιδιαίτερη σχέση που διέπει τον άνθρωπο με τα ζώα (Walsh, 2009). Σύμφωνα με την έρευνα που πραγματοποίησε διαδικτυακά η ομάδα του Keerret τον Απρίλιο, οι ιδιοκτήτες κατοικίδιων είναι κατά κύριο λόγο **(75%) από 26 ως 55 ετών** και έχουν αποκτήσει το κατοικίδιό τους μέσα στην περίοδο της οικονομικής κρίσης. Οι περισσότεροι **(63%)** δηλώνουν ότι το έχουν **από 0 ως 7 χρόνια**. Αξιοσημείωτο, επίσης, είναι ότι οι πιο πολλοί **(62%) θέλουν να αποκτήσουν και δεύτερο κατοικίδιο** στο μέλλον, στοιχείο που δείχνει τη δυνατή σχέση που έχουν αναπτύξει με τα ζώακια τους.

Η σχέση του ανθρώπου με τα ζώα ανάγεται σε πολλά χρόνια πριν, ίσως περισσότερα από 50.000. Αναφερόμενοι στα δημοφιλέστερα κατοικίδια της σύγχρονης εποχής, τα δεδομένα δείχνουν ότι ο σκύλος εξημερώθηκε πριν από περίπου 35.000 χρόνια, ενώ η γάτα 9.500

χρόνια πριν. Οι λόγοι που οδήγησαν τον άνθρωπο να επιθυμεί τη συντροφιά των ζώων σχετίζονταν με την επιβίωσή του στη γη: ο σκύλος ήταν ένας χρήσιμος βοηθός για διάφορες εργασίες, η γάτα ένας απαραίτητος σύμμαχος εναντίον των τρωκτικών, τα αιγοπρόβατα πηγή τροφής και ένδυσης. Σήμερα τα κατοικίδια μπορεί να έχουν χάσει σε ένα μεγάλο βαθμό την αρχική τους λειτουργία, αλλά αυτό δεν έχει μειώσει την **ανάγκη του ανθρώπου να βρίσκεται σε επαφή μαζί τους**. Σύμφωνα με τη “World Society for the Protection of Animals” το 2008 υπολογίζεται ότι συμβιώνουν στο σπίτι μαζί με ανθρώπους 342 εκατομμύρια σκύλοι, σε 93 χώρες, και 281 εκατομμύρια γάτες, σε 81 χώρες. Η διάδραση όμως του ανθρώπου με τα ζώα δεν περιορίζεται μόνο στα κατοικίδια. Ένα μεγάλο ποσοστό ανθρώπων εργάζονται με ζώα, αφού παγκοσμίως υπολογίζεται ότι υπάρχουν 1,5 δισεκατομμύριο βοοειδή, 2 δισεκατομμύρια αιγοπρόβατα και 20 δισεκατομμύρια πουλερικά.

Τα οφέλη που προκύπτουν από την ενασχόληση με τα κατοικίδια έχουν να κάνουν και με την ηλικία κάθε ανθρώπου, γιατί ο καθένας δεν μπορεί να ασχολείται το ίδιο χρονικό διάστημα με το κατοικίδιό του.

Τα κατοικίδια παρέχουν στους ιδιοκτήτες τους τόσο φυσικά όσο και συναισθηματικά οφέλη. Το περπάτημα ενός σκύλου μπορεί να προσφέρει τόσο στον άνθρωπο όσο και στον σκύλο γυμναστική, καθαρό αέρα και κοινωνική αλληλεπίδραση. Τα κατοικίδια ζώα μπορούν να προσφέρουν συντροφιά σε άτομα που ζουν μόνα ή σε ηλικιωμένους που δεν έχουν επαρκή κοινωνική αλληλεπίδραση με άλλους ανθρώπους. Ιατρικά, υπάρχει συγκεκριμένη κατηγορία θεραπευτικών ζώων, κυρίως σκύλων, γατών και αλόγων, που έρχονται σε επαφή με περιορισμένους ανθρώπους, όπως παιδιά σε νοσοκομεία ή ηλικιωμένους σε γηροκομεία. Οι θεραπευτές με κατοικίδια ζώα χρησιμοποιούν εκπαιδευμένα ζώα και χειριστές για να επιτύχουν συγκεκριμένους φυσικούς, κοινωνικούς, γνωστικούς ή συναισθηματικούς στόχους με τους ασθενείς.

Μάριος Μισσακιάν

Αγώνας Λόγου με θέμα τη λειτουργία των ζωολογικών κήπων

Την Τρίτη 17/12/19, ο Όμιλος Δημοσιογραφίας του σχολείου μας, παρακολούθησε, την ώρα του Ομίλου και σε αίθουσα του Γυμνασίου, τον αγώνα λόγου των παιδιών του Ρητορικού Ομίλου. Το θέμα που συζητήθηκε ήταν η λειτουργία ζωολογικών κήπων. Η πλευρά του λόγου υποστήριξε πως οι ζωολογικοί κήποι πρέπει να κλείσουν, σε αντίθεση με την πλευρά του αντιλόγου, που διαφώνησε με τη συγκεκριμένη άποψη.

Όλα τα παιδιά που συμμετείχαν στην παρουσίαση αυτή στάθηκαν στο ύψος της περίπτωσης δίνοντάς μας την ευκαιρία να απολαύσουμε έναν αμφίτροπο αγώνα λόγου. Ο πρώτος ομιλητής της πλευράς της θέσης ανέφερε ότι σε αυτά τα πάρκα είναι λανθασμένη η συντήρηση, ενώ και οι

εγκαταστάσεις είναι επικίνδυνες. Ο πρώτος ομιλητής της άρσης αντέτεινε υποστηρίζοντας ότι οι εγκαταστάσεις δεν είναι κακές σε όλους τους ζωολογικούς κήπους. Επιπλέον, πρόσθεσε ότι τα πάρκα αυτά εξασφαλίζουν θέσεις εργασίας, με αποτέλεσμα την τόνωση της οικονομίας, και αναπτύσσουν την οικολογική συνείδηση στα παιδιά και στους ενήλικες. Ο δεύτερος ομιλητής της πλευράς της θέσης υπογράμμισε το γεγονός του βασανισμού των ζώων για οικονομικό κέρδος, καθώς και την απομόνωση των ζώων από τις αγέλες τους, προκαλώντας τους κατάθλιψη ή και θάνατο. Η απάντηση του ομιλητή της άρσης ήταν πως οι ζωολογικοί κήποι αποτελούν μέσο ψυχαγωγίας και ανάπτυξης γνώσεων. Μάλιστα έκλεισε λέγοντας ότι αυτά τα πάρκα προσφέρουν στα ζώα άμεση ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τροφή, νερό και σπίτι. Κλείνοντας, οι τελευταίοι ομιλητές και των δύο πλευρών ανακεφαλαίωσαν με emphaticό τρόπο τα επιχειρήματα των ομάδων τους.

Η παρουσία μας στον Όμιλο Ρητορικής, που μας εντυπωσίασε με τη δουλειά του, ήταν εξαιρετική εμπειρία για όλα τα παιδιά. Θεωρούμε ότι το κέρδος ήταν διπλό, καθώς αντιληφθήκαμε πλευρές του θέματος που δεν είχαμε

σκεφτεί, αντλώντας έτσι υλικό για το περιοδικό μας, αλλά και συνειδητοποιήσαμε πόσα πολλά και ενδιαφέροντα πράγματα γίνονται στο Σχολείο μας.

Λυδία Σιφναίου

Φιλοζωικές οργανώσεις

Σε όλο τον κόσμο υπάρχουν εκατοντάδες φιλοζωικές οργανώσεις, οι οποίες βοηθούν ζώα, όταν αντιμετωπίζουν δυσκολίες ή όταν οι άνθρωποι δεν δείχνουν την κατάλληλη φροντίδα γι' αυτά. Μερικές από τις πλέον αξιόλογες είναι οι παρακάτω.

Ελληνική Φιλοζωική Εταιρεία

Η Ελληνική Φιλοζωική Εταιρεία ιδρύθηκε το 1975 με σκοπό την προστασία των αδέσποτων κυρίως ζώων σε έκτακτη ανάγκη. Είναι σωματείο μη κερδοσκοπικό, κοινωφελές, δεν επιδοτείται από το ελληνικό κράτος ή την Ε.Ε. και στηρίζεται στις συνδρομές των μελών της, σε δωρεές, χορηγίες και εκδηλώσεις για ευόδωση των σκοπών της.

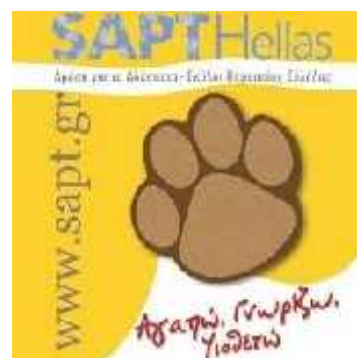
Αδεσποτολόγιο

Το Φιλοζωικό σωματείο Αδεσποτολόγιο (4354/2010) ξεκίνησε την δράση του το 2008, σαν μια ολιγομελής παρέα με αγάπη για τα ζώα που ζουν στο δρόμο. Βασικός του στόχος είναι η ευαισθητοποίηση του κόσμου για τα αδέσποτα της γειτονιάς του αλλά και η υπεύθυνη φροντίδα των δεσποζόμενων κατοικιδίων.

SaptHellas

Τα μέλη της SaptHellas είναι, στο σύνολό τους, αυστηρά εθελοντές της Ομάδας Επισκέψεων ή Γενικής Υποστήριξης. Όλοι οι σκύλοι που συμμετέχουν στην Ομάδα Επισκέψεων είναι **ημίαιμοι, πρώην αδέσποτοι, υιοθετημένοι** από μέλη της και εκπαιδευμένοι για τα προγράμματά μας από εθελοντές εκπαιδευτές σκύλων.

Αυτή η ινδική κλινική διαχειρίζεται νοσοκομείο για τραυματισμένα ή άρρωστα ζώα του δρόμου, διασώζοντας χιλιάδες ετησίως. Αποτελεί μια υπηρεσία έκτακτης ανάγκης για σκύλους, αγελάδες, γαϊδούρια, πουλιά και γάτες, που φέρνει στο νοσοκομείο για ιατρική περίθαλψη. Η AAU ιδρύθηκε το 2002.

The Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals

Το συγκεκριμένο φιλανθρωπικό ίδρυμα, που λειτουργεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, προωθεί την ευγενική μεταχείριση των ζώων άγριας ζωής, αγροτικών ζώων και κατοικίδιων ζώων και διαχειρίζεται την τηλεοπτική σειρά «The Dog Rescuers», που επιτρέπει στους θεατές να παρακολουθήσουν τη διάσωση και την αποκατάσταση της υγείας σκύλων στη Μεγάλη Βρετανία. Η RSPCA κάνει, επίσης, τηλεοπτικές εκστρατείες κατά της σκληρότητας των ζώων και εργάζεται στην Ευρώπη, την Αφρική και την Ασία. Χάρη στο έργο της πάνω από 129.602 ζώα διασώθηκαν το 2018.

Sochi Dogs

Ιδρύθηκε το 2014, κατά τη διάρκεια των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων. Τα «σκυλιά της Sochi» εργάζονται για τη διάσωση αδέσποτων και εγκαταλελειμμένων σκύλων μέσω προγράμματος υιοθεσίας, εκστρατείας πρωτοβουλίας και εκπαιδευτικών εκστρατειών. Η θεραπεία των αδέσποτων σκύλων στο Σότσι είναι ιδιαίτερα σκληρή, σε τέτοιο βαθμό που καθιστά το έργο της οργάνωσης ζωτικής σημασίας. Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός διαθέτει ένα καταφύγιο με χώρο για 60 σκύλους και ένα πρόγραμμα ενίσχυσης στο New Jersey. Τα σκυλιά τοποθετούνται σε σπίτια παγκοσμίως.

Νίκος Κασσαβέτης

Ακραία φυσικά φαινόμενα

Γενικά, ως ακραία καιρικά φαινόμενα χαρακτηρίζονται τα μετεωρολογικά φαινόμενα στα οποία παρατηρούνται οι μέγιστες και ελάχιστες τιμές των μετεωρολογικών παρατηρήσεων ή και σπάνιων μετεωρολογικών φαινομένων που συμβαίνουν σε μια περιοχή. Οι «μηχανές» οι οποίες παράγουν διάφορες ατμοσφαιρικές καταστάσεις είναι:

Ο ήλιος: που είναι πηγή ενέργειας και θερμαίνει την ατμόσφαιρα αλλά και τις υγρές και στερεές επιφάνειες επάνω στη γη

Η γη: με τις κινήσεις της γύρω από τον άξονά της

Η ατμόσφαιρα: ως ένα κάλυμμα αέρα που περιβάλλει τη γη

Τα φαινόμενα αυτά επιδρούν τόσο στη γη όσο και στις ανθρώπινες δραστηριότητες.

Σεισμός

Ο σεισμός στον πλανήτη μας συνήθως προκαλείται από ξαφνική απελευθέρωση συσσωρευμένης ενέργειας στον φλοιό της Γης. Τον αντιλαμβανόμαστε στην επιφάνειά της, καθώς μέρος της ενέργειας μεταφέρεται

εκεί με τα σεισμικά κύματα. Τα κύματα αυτά διαδίδονται στον φλοιό της Γης με ταλαντώσεις των πετρωμάτων και, φθάνοντας στην επιφάνεια, προκαλούν τις αναταράξεις του εδάφους που αισθανόμαστε. Τα σεισμικά κύματα προκαλούν με τις ταλαντώσεις και διαφορές ηλεκτρικού δυναμικού στα πετρώματα του φλοιού, καθώς οδεύουν μέσα από αυτά (σεισμικό-ηλεκτρικό φαινόμενο δευτέρου είδους). Άλλη μια εκδήλωση των σεισμών, που προκαλείται από τη μετακίνηση των πετρωμάτων της λιθόσφαιρας, είναι η δημιουργία τσουνάμι στη θάλασσα, όταν ο σεισμός είναι υποθαλάσσιος, και έχει αποτέλεσμα ικανή κατακόρυφη ανάταξη του βυθού. Οι περισσότεροι σεισμοί σχετίζονται με τον τεκτονικό χαρακτήρα της Γης και ονομάζονται τεκτονικοί σεισμοί. Ένας σεισμός όμως μπορεί να οφείλεται και στο απότομο γλίστρημα ενός παγετώνα, σε

ηφαιστειακή δραστηριότητα ή ακόμα και σε εκρήξεις ή χτύπημα της επιφάνειας του γήινου φλοιού (τεχνητοί σεισμοί)

Τσουνάμι

Το μεγαλύτερο καταγεγραμμένο τσουνάμι, έγινε το 1958 στην Αλάσκα. Προκλήθηκε από έναν σεισμό που έφτανε σε μέγεθος τα 8,3 Ρίχτερ. Το τσουνάμι που προέκυψε χτύπησε το Lituya Bay,

ένα μικρό φιορδ κοντά στον κόλπο της Αλάσκας. Το μέγεθος του κύματος ήταν τρομακτικά μεγάλο. Εκτός από τα εκατομμύρια βράχων που βυθίστηκαν στη θάλασσα, το κύμα που ακολούθησε ξεπερνούσε τα 570 μέτρα σε ύψος. Η ταχύτητα του κύματος έφτασε τα 160 χλμ./ώρα, με τη γεωγραφική ιδιομορφία του Lituya Bay να μπορούσε να αποδειχθεί εύκολα θανάσιμη, για όποιον είχε την ατυχία να βρίσκεται εκεί.

Τυφώνας

Ο τυφώνας Κατρίνα ήταν ο πιο πολύνεκρος και καταστρεπτικός τυφώνας του Ατλαντικού Ωκεανού και προκάλεσε τις ακριβότερες καταστροφές από οποιαδήποτε φυσική

καταστροφή στις ΗΠΑ. Υπολογίζεται ότι περισσότερα από 1.830 άτομα πέθαναν εξαιτίας του τυφώνα και των επακόλουθων πλημμυρών, ενώ το συνολικό κόστος των καταστροφών έφτασε τα 81 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ. Ο τυφώνας σχηματίστηκε στις Μπαχάμες στις 23 Αυγούστου 2005 και εν συνεχεία διέσχισε τη Φλόριντα ως τυφώνας κατηγορίας 1. Στη συνέχεια, πάνω από τα ζεστά νερά του Κόλπου του Μεξικού, ενισχύθηκε ραγδαία και έφτασε στην

κατηγορία 5, το μέγιστο επίπεδο της Κλίμακας Σαφίρ-Σίμπσον, με ταχύτητες ανέμων που έφταναν έως και 280 χλμ/ώρα.

Καταιγίδα

Η ιαπωνική κυβέρνηση δήλωσε ότι η καταιγίδα Χαγκίμπις θα μπορούσε να είναι η ισχυρότερη από το 1958 που χτύπησε το Τόκιο. Περισσότεροι από 270.000 νοικοκυριά έχασαν την οικία τους, δήλωσε ο δημόσιος ραδιοφωνικός σταθμός NHK. Περισσότεροι από 1.600 πτήσεις ακυρώθηκαν. Οι

δρόμοι του Τόκιο έμειναν έρημοι. Οι βροχοπτώσεις, ισχυροί άνεμοι και σοβαρές πλημμύρες έπληξαν το κεντρικό τμήμα της Βόρειας Ιαπωνίας το Σάββατο, καθώς ο τυφώνας Hagibis έφτασε στην ξηρά, στη χερσόνησο Izu της Shizuoka, στο Νησί Shizuoka, και έπληξε άμεσα το Τόκιο και τις γύρω περιοχές. Τουλάχιστον δύο άνθρωποι σκοτώθηκαν, 9 αγνοούνταν και 86 τραυματίστηκαν σε 27 νομούς.

Καύσωνας

Η υψηλότερη θερμοκρασία στην ιστορία της ανθρωπότητας έχει καταγραφεί στο Ιράν, με τον υδράργυρο να σκαρφαλώνει στους 67,8 βαθμούς Κελσίου. Η πόλη Bandar Mahshahr, με

πληθυσμό περίπου 110.000 κατοίκους, βρίσκεται δίπλα στον Περσικό Κόλπο στο νοτιοδυτικό Ιράν. Ο συνδυασμός του υγρού στοιχείου με τις υψηλές θερμοκρασίες δημιουργεί ένα αποπνικτικό κλίμα.

Σπύρος Μεφσούτ

Οδηγός επιβίωσης σε ακραία καιρικά φαινόμενα

ΚΑΤΑΙΓΙΔΕΣ

Οι κίνδυνοι από τις καταιγίδες συνίστανται από τους τοπικά πολύ ισχυρούς ανέμους, τις τοπικά ισχυρές βροχοπτώσεις, τους κεραυνούς και τις πιθανές χαλαζοπτώσεις.

Ενέργειες κατά τη διάρκεια της καταιγίδας

Εάν βρίσκεστε σε εσωτερικό χώρο:

- Ασφαλίστε αντικείμενα που μπορεί να παρασυρθούν από τον άνεμο ή τη ραγδαία βροχόπτωση και ενδέχεται να προκαλέσουν καταστροφές ή τραυματισμούς
- Ελέγξτε αναρτημένες πινακίδες
- Ασφαλίστε τις πόρτες και τα παράθυρα
- Μην κρατάτε ηλεκτρικές συσκευές ή το τηλέφωνο. Οι συσκευές τηλεόρασης είναι ιδιαίτερα επικίνδυνες σε αυτές τις περιπτώσεις και προτείνεται να αποσυνδέονται από την κεραία και την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος
- Αποφύγετε τις σωληνώσεις των υδραυλικών (κουζίνα, μπάνιο), γιατί οι μεταλλικοί σωλήνες είναι καλοί αγωγοί του ηλεκτρισμού

Εάν βρίσκεστε σε εξωτερικό χώρο:

- Προσπαθήστε να βρείτε καταφύγιο σε κτήριο ή σε αυτοκίνητο
- Αν αυτό δεν είναι εφικτό, καθίστε αμέσως στο έδαφος. Αν βρίσκεστε σε δάσος προστατευθείτε κάτω από συμπαγή κλαδιά χαμηλών δέντρων. Ποτέ μην στέκεστε κάτω από ένα ψηλό δέντρο σε έναν ανοιχτό χώρο. Αν βρίσκεστε σε χαμηλό έδαφος, προσέξτε την περίπτωση να εκδηλωθεί πλημμυρικό φαινόμενο.
- Αποφύγετε ψηλές κατασκευές, όπως πυλώνες, ψηλά δέντρα, φράκτες, τηλεφωνικές γραμμές και γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος
- Αποφύγετε να βρίσκεστε κοντά σε μεταλλικά αντικείμενα, όπως αυτοκίνητα και ποδήλατα

- Απομακρυνθείτε από ποτάμια, λίμνες ή άλλες μάζες νερού
- Αν βρίσκεστε μέσα στη θάλασσα, βγείτε αμέσως έξω
- Αν βρίσκεστε απομονωμένος σε επίπεδη έκταση και νιώθετε να σηκώνονται τα μαλλιά σας (γεγονός που δηλώνει ότι σύντομα θα εκδηλωθεί κεραυνός), κάντε βαθύ κάθισμα, με το κεφάλι ανάμεσα στα πόδια (ώστε να ελαχιστοποιήσετε την επιφάνεια του σώματός σας και την επαφή σας με το έδαφος) και πετάξτε ό,τι μεταλλικό αντικείμενο έχετε πάνω σας.
- Μην ξαπλώνετε στο έδαφος

Εάν βρίσκεστε σε αυτοκίνητο:

- Σταματήστε το αυτοκίνητο στην άκρη του δρόμου και μακριά από δέντρα, τα οποία μπορεί να πέσουν στο αυτοκίνητο
- Μείνετε μέσα στο αυτοκίνητο και ανάψτε τα προειδοποιητικά φώτα στάσης (φώτα έκτακτης ανάγκης) μέχρι να κοπάσει η καταιγίδα
- Κλείστε τα τζάμια και μην ακουμπάτε μεταλλικά αντικείμενα μέσα στο αυτοκίνητο
- Αποφύγετε τους πλημμυρισμένους δρόμους

Εκτίμηση της απόστασης από την καταιγίδα

- Μετρήστε το χρόνο που μεσολαβεί μεταξύ της αστραπής και της βροντής σε δευτερόλεπτα
- Διαιρέστε αυτόν το χρόνο που μετρήσατε με το 3 για να υπολογίσετε την απόσταση της καταιγίδας σε χιλιόμετρα
- Λάβετε γρήγορα τα απαραίτητα μέτρα, πριν η καταιγίδα σας πλησιάσει. Η απόσταση αυτή είναι ενδεικτική, καθώς η καταιγίδα μπορεί να εμφανιστεί πολύ γρήγορα πάνω από την περιοχή στην οποία βρίσκεστε

Ενέργειες κατά τη διάρκεια χαλαζόπτωσης

- Προφυλαχτείτε αμέσως!
- Μην εγκαταλείψετε τον ασφαλή χώρο, παρά μόνο όταν βεβαιωθείτε ότι η καταιγίδα πέρασε. Η χαλαζόπτωση μπορεί να είναι πολύ επικίνδυνη, τόσο για τους ανθρώπους όσο και τα ζώα.

ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ

Ενέργειες πριν την πλημμύρα

Εάν κατοικείτε σε περιοχή που κατά το παρελθόν είχε προβλήματα από πλημμύρες:

- Βεβαιωθείτε ότι τα φρεάτια έξω από το σπίτι σας δεν είναι φραγμένα

- Βεβαιωθείτε ότι οι υδρορροές των σπιτιών λειτουργούν κανονικά
- Περιοριστείτε στις αναγκαίες μετακινήσεις
- Αποφύγετε την εργασία και την παραμονή σε υπόγειους χώρους, εάν αυτό δεν είναι απαραίτητο

Ενέργειες κατά τη διάρκεια της εμφάνισης πλημμύρας

- Εγκαταλείψτε υπόγειους χώρους και μετακινηθείτε σε ασφαλές υψηλό σημείο
- Μην διασχίζετε χείμαρρους πεζοί ή με το αυτοκίνητό σας
- Εγκαταλείψτε το αυτοκίνητό σας αν ακινητοποιήθηκε και ενδέχεται να παρασυρθεί ή να πλημμυρίσει
- Μείνετε μακριά από ηλεκτροφόρα καλώδια
- Μην πλησιάζετε σε περιοχές όπου έχουν σημειωθεί κατολισθήσεις

Ενέργειες σε περιοχές που έχουν πλημμυρίσει

- Μείνετε μακριά από περιοχές που έχουν πλημμυρίσει ή είναι επικίνδυνες να πλημμυρίσουν ξανά στις επόμενες ώρες
- Η πλημμύρα ενδέχεται να έχει μεταβάλει τα χαρακτηριστικά γνώριμων περιοχών και τα νερά να έχουν παρασύρει μέρη του δρόμου, των πεζοδρομίων, κλπ.
- Εγκυμονούν κίνδυνοι από σπασμένα οδοστρώματα, περιοχές με επικίνδυνη κλίση, λασπορροές, κλπ.
- Τα νερά ενδέχεται να είναι μολυσμένα, αν έχουν παρασύρει μαζί τους απορρίμματα, νεκρά ζώα και διάφορα αντικείμενα
- Προσέχετε, ώστε η παρουσία σας να μην εμποδίζει τα συνεργεία διάσωσης
- Μην πλησιάζετε σε περιοχές όπου έχουν σημειωθεί κατολισθήσεις και πτώσεις βράχων
- Ελέγξτε αν το σπίτι ή ο χώρος εργασίας σας κινδυνεύει από πιθανή πτώση βράχων

Αν πρέπει οπωσδήποτε να βαδίσετε ή να οδηγήσετε σε περιοχές που έχουν πλημμυρίσει:

- Προσπαθήστε να βρείτε σταθερό έδαφος
- Αποφύγετε νερά που ρέουν
- Αν βρεθείτε μπροστά σε δρόμο που έχει πλημμυρίσει, σταματήστε και αλλάξτε κατεύθυνση
- Αποφύγετε τα λιμνάζοντα νερά που μπορεί να γίνουν αγωγοί ηλεκτρικού ρεύματος, στην περίπτωση που υπάρχουν υπόγεια καλώδια ηλεκτρικού ρεύματος ή διαρροές από εγκαταστάσεις.
- Ακολουθείτε τις οδηγίες των αρμόδιων αρχών

Αποκατάσταση των ζημιών στο σπίτι ή στο χώρο εργασίας

Αν η περιοχή που διαμένετε έχει εκκενωθεί, μην επιστρέψετε, προτού οι αρχές ενημερώσουν ότι είναι ασφαλής

Πριν αρχίσετε τις διαδικασίες αποκατάστασης του χώρου σας:

- Κλείστε την τροφοδοσία ηλεκτρικού ρεύματος, ακόμα και αν στην περιοχή σας έχει διακοπεί το ρεύμα
- Κλείστε την παροχή νερού, καθώς το δίκτυο μπορεί να έχει υποστεί βλάβες

Για να εξετάσετε ένα κτήριο που έχει πλημμυρίσει, δείξτε ιδιαίτερη προσοχή:

- Φορέστε κλειστά παπούτσια, ώστε να αποφύγετε τραυματισμούς στα πόδια από αντικείμενα ή ανωμαλίες στο έδαφος, που κρύβονται από τα νερά
- Εξετάστε τοίχους, πόρτες, σκάλες και παράθυρα
- Εξετάστε τα δίκτυα ηλεκτρικού ρεύματος, νερού, αποχέτευσης

ΘΥΜΗΘΕΙΤΕ: Οι κίνδυνοι από την πλημμύρα δεν υποχωρούν αμέσως μετά την έναρξη της απόσυρσης των υδάτων

Νίκος Μαραντίδης

Πηγή: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Οι πυρκαγιές έχουν αποτελέσει, αποτελούν και θα αποτελούν για πάντα ένα τεράστιο πρόβλημα. Αρχικά, καταστρέφονται αμέτρητες περιουσίες και άνθρωποι χάνουν τα σπίτια τους ή

ακόμα και τις ζωές τους. Επίσης, συχνά καταστρέφονται καλλιέργειες και οι αγρότες χάνουν το εισόδημά τους. Έτσι, η αμέλεια και η ανευθυνότητα κάποιων ανθρώπων έχει επιπτώσεις στο περιβάλλον και στις ζωές των υπολοίπων.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

Αρχικά, κατά τη διάρκεια μιας πυρκαγιάς, ανάλογα με τις θερμοκρασίες που αναπτύσσονται, τα δέντρα και τα φυτά καίγονται και μετατρέπονται σε στάχτη και απανθρακωμένα υλικά. Επίσης, είναι αυτονόητο ότι οι πυρκαγιές αποτελούν πρόβλημα για την υγεία των ανθρώπων της περιοχής, αφού δυσκολεύεται η αναπνοή λόγω της δυσσομίας και της πίεσης στην ατμόσφαιρα. Ακόμα, οι επιπτώσεις στην υγεία από την έκθεση στον δασικό καπνό σχετίζονται άμεσα με παράγοντες όπως η τοξικότητα των συστατικών του και τα χαρακτηριστικά της έκθεσης (π.χ. συχνότητα, διάρκεια). Οι επιπτώσεις όμως σχετίζονται και με την κατάσταση της υγείας του πληθυσμού, καθώς άτομα με αναπνευστικά προβλήματα, με καρδιοαγγειακές ασθένειες, ηλικιωμένοι, παιδιά, βρέφη, γυναίκες σε κατάσταση εγκυμοσύνης και καπνιστές υποφέρουν και βλάπτονται πολύ περισσότερο. Οι συνέπειες μπορούν να είναι άμεσες, βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες. Επιπλέον, οι υψηλές θερμοκρασίες μπορούν να επιδράσουν στον άνθρωπο άμεσα σε περιπτώσεις επαφής με τη φωτιά, οπότε υπάρχει και σοβαρός κίνδυνος ανάφλεξης των ρούχων αλλά και εγκαυμάτων, που μπορεί να οδηγήσουν σε τραυματισμούς ή ακόμα και στον θάνατο.

21^{ος} αιώνας - ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Από το **2000** έως και το **2018**, κατά μέσο όρο ξέσπασαν 10.100 πυρκαγιές κάθε χρόνο. Το 2001 είναι η χρονιά με τις περισσότερες φωτιές. Συνολικά, 15.303 πυρκαγιές ξέσπασαν το 2001, 12.980 το 2000, 12.035 το 2008 και 11.996 το 2007. Οι χρονιές με τις λιγότερες πυρκαγιές είναι το 2014 με 6.834 πυρκαγιές και το 2018, που παρά το γεγονός ότι τότε συνέβη η πιο φονική πυρκαγιά στην ιστορία της χώρας, στο Μάτι Αττικής, εξαιτίας της οποίας έχασαν τη ζωή τους 101 άνθρωποι. Εκείνη τη χρονιά εκδηλώθηκαν 8.006 συμβάντα.

Η μέση έκταση που καίγεται κάθε χρόνο είναι 231.322 στρέμματα. Από την ανάλυση των δεδομένων προκύπτει ότι μετά το 2007, όπου κάηκαν 2.644.222 στρέμματα γης, η δεύτερη πιο καταστροφική χρονιά είναι το 2000, με 1.559.850 καμένα στρέμματα. Το 2012 και το 2009 κάηκαν περίπου μισό εκατομμύριο στρέμματα γης. Το 2002 κάηκαν 82.000 στρέμματα.

21^{ος} αιώνας - ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

- **2003-ΗΠΑ:** Τη ζωή 22 ατόμων κόστισαν οι πυρκαγιές στην Καλιφόρνια τέλη Οκτωβρίου-αρχές Νοεμβρίου 2003. Σε διάστημα δύο εβδομάδων κάηκαν 3.000.000 στρέμματα βλάστησης και καταστράφηκαν 3.576 σπίτια.
- **2003-ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ:** Για εβδομάδες μαίνονταν οι μεγάλες πυρκαγιές στην Πορτογαλία, στο κεντρικό και το νότιο τμήμα της χώρας, στοιχίζοντας τη ζωή 20 ανθρώπων. Σε στάχτη μετατράπηκαν 4.250.000 στρέμματα.
- **2009-ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ:** Μεταξύ 7 και 11 Φεβρουαρίου τουλάχιστον 173 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στις πυρκαγιές που σημειώθηκαν στα νοτιοανατολικά της χώρας και κυρίως στην πολιτεία της Βικτόρια, όπου καταστράφηκαν ολοσχερώς ολόκληρες πόλεις και κάηκαν περισσότερα από 2.000 σπίτια.

- **2010-ΡΩΣΙΑ:** 60 νεκρούς άφησαν πίσω τους οι πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν από τα τέλη Ιουλίου μέχρι τα τέλη Αυγούστου στο δυτικό τμήμα της χώρας, με καύσιμα και άνευ προηγουμένου ξηρασία να σημειώνονται στη χώρα.
- **2010-ΙΣΡΑΗΛ:** Πρόκειται για τη χειρότερη πυρκαγιά που έχει ξεσπάσει στο Ισραήλ και κόστισε τη ζωή 44 ανθρώπων. Η φωτιά έκαιγε για τέσσερις ημέρες, καταστρέφοντας 50.000 στρέμματα.
- **2013-ΗΠΑ:** Στην Αριζόνα το 2013, πυρκαγιά που ξέσπασε την 1^η Ιουλίου 2013 στοίχισε τη ζωή 19 πυροσβεστών, στην προσπάθειά τους να δημιουργήσουν αντιπυρική ζώνη, για να σταματήσουν την επέκταση μιας τεράστιας πυρκαγιάς.
- **2015-ΡΩΣΙΑ:** Το έτος αυτό η χώρα πλήττεται από καύσιμα και ξηρασία με ένα τμήμα της χώρας να καταστρέφεται από φονικές πυρκαγιές, προκαλώντας τον θάνατο 60 ατόμων. Ολόκληρα χωριά εξαφανίστηκαν από τον χάρτη, ενώ δέκα εκατομμύρια στρέμματα δάσους, βάλτων και θάμνων καταστράφηκαν. Οι πυρκαγιές ξεκίνησαν από τη Χακασία, καταστρέφοντας 2.000 σπίτια, και έφτασαν μέχρι τη Μογγολία, συνεχίζοντας μέχρι και τα σύνορα με την Κίνα.
- **2017-ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ:** Περισσότεροι από 250 άνθρωποι τραυματίστηκαν και 64 έχασαν τη ζωή τους στο πλαίσιο μιας φονικής πυρκαγιάς που ξέσπασε στο Πεντρογκάο Γκράντε, στο κέντρο της Πορτογαλίας. Μεγάλο μέρος των θυμάτων έχασαν τη ζωή τους μέσα στα αυτοκίνητά τους, στα οποία είχαν εγκλωβιστεί. Η φωτιά έκαιγε για πέντε ημέρες, καταστρέφοντας περίπου 460.000 στρέμματα δάσους.

- **2019-20 –ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ**

Από τον Σεπτέμβριο του 2019 οι πυρκαγιές κατέστρεψαν σε αρκετές Πολιτείες του ανατολικού και του νότιου τμήματος της Αυστραλίας έκταση μεγαλύτερη των 100.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων, δηλαδή μεγαλύτερη από αυτήν της Πορτογαλίας, και προκάλεσαν τον θάνατο τουλάχιστον 33 ανθρώπων. Από τις πυρκαγιές καταστράφηκαν επίσης περισσότερες από 2.500 κατοικίες και πιστεύεται ότι σκοτώθηκαν περίπου ένα δισεκατομμύριο ζώα. Το ιδιαίτερα πρώιμο ξέσπασμα και η σφοδρότητα των φετινών δασικών πυρκαγιών στην Αυστραλία αποδόθηκε στην ξηρασία και τις υψηλές θερμοκρασίες, φαινόμενα που τροφοδοτούνται από την κλιματική αλλαγή.

Νίκος Βυτόγιαννης

Ποια είναι αυτή η Γκρέτα Τούνμπεργκ;

Η 16χρονη Σουηδέζα Γκρέτα Τούνμπεργκ είναι εκπρόσωπος ενός κινήματος νεολαίας για την κλιματική αλλαγή. Έγινε διάσημη, όταν το 2018 σταμάτησε να πηγαίνει κάθε Παρασκευή σχολείο και στεκόταν επί ώρες μπροστά στο χιονισμένο σουηδικό κοινοβούλιο, στη Στοκχόλμη, με ένα πλακάτ που έγραφε στα σουηδικά: «Σχολική απεργία για το κλίμα». Οι δημοσιογράφοι του γερμανικού περιοδικού SPIEGEL τη συνάντησαν τον Φεβρουάριο του 2019 και η Γκρέτα απάντησε στις ερωτήσεις τους.

[1] SPIEGEL: Γκρέτα, μόλις γίνατε 16 χρονών - και ξαφνικά είστε η ηρωίδα ενός καινούργιου διεθνούς κινήματος νεολαίας. Δεκάδες χιλιάδες νέοι στην Αυστραλία, στη Γερμανία ή στο Βέλγιο, κάθε Παρασκευή δεν πηγαίνουν το σχολείο ακολουθώντας το

παράδειγμά σας για να διαδηλώσουν υπέρ της προστασίας του κλίματος. Και εσείς η ίδια ήσασταν εφέτος η σταρ του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός,¹ διαρκώς περιτριγυρισμένη από κάμερες και μικρόφωνα. Πώς αισθανθήκατε;

Γκρέτα Τούνμπεργκ: Πολύ άβολα. Δεν είμαι συνηθισμένη να είμαι το κέντρο της προσοχής. Κανονικά είμαι το ήσυχο, σιωπηλό κορίτσι που αποφεύγει την προβολή και στέκεται στο περιθώριο. Αλλά τώρα, από τη μια μέρα στην άλλη, πολλοί άνθρωποι θέλουν να μιλήσουν και να φωτογραφηθούν μαζί μου. Μερικές φορές αυτό με κουράζει.

[2] S: Το βρίσκετε καλό πράγμα, δεκάδες χιλιάδες παιδιά να «την κοπανούν» από το σχολείο, αντί να πηγαίνουν στο μάθημά τους;

¹ Το Νταβός είναι πόλη της Ελβετίας, όπου φιλοξενείται το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ: ετήσια συνάντηση των πολιτικών, από όλο τον κόσμο, και σημαντικών επιχειρηματικών κύκλων.

Γκρέτα: Το γεγονός ότι νεαρά παιδιά θέτουν τις παλαιότερες γενεές προς των ευθυνών τους και λένε «αυτό δεν θα το δεχόμαστε πια», είναι καλό σημάδι. Πρέπει να σταματήσετε να καταστρέφετε το μέλλον μας.

[3] S: Και γιατί δεν διαδηλώνετε σε ημέρες ή ώρες εκτός σχολικού προγράμματος, στον ελεύθερο χρόνο σας;

Γκρέτα: Γιατί θα ήταν λιγότερο αποτελεσματικό, θα ασκούσαμε μικρότερη πίεση. Το ξέρετε: Δεν μου επιτρέπεται να ψηφίσω, αν και επί του προκειμένου διακυβεύεται το μέλλον μου. Και είναι υποχρεωτικό να πηγαίνω στο σχολείο. Όταν λοιπόν δεν πάω στο σχολείο μου για να διαμαρτυρηθώ για την κλιματική κρίση, η φωνή μου ακούγεται πιο δυνατά. Είναι σημαντικό να ακούγεται όσο γίνεται πιο δυνατά, γιατί εδώ έχουμε τη μεγαλύτερη κρίση στην ιστορία του ανθρώπου.

[4] S: ... Συχνά λέγεται ότι τα άτομα που έχουν το σύνδρομο Άσπεργκερ², έχουν μια έντονη νοοτροπία να τα βλέπουν όλα είτε «άσπρα» είτε «μαύρα», χωρίς τις ενδιάμεσες αποχρώσεις του «γκρι». Αυτό δεν σας είναι ένα εμπόδιο;

Γκρέτα: Όχι, το διαγνωσμένο σύνδρομό μου είναι μια βοήθεια. Αλλιώς, μάλλον θα συνεχιζόταν η ζωή μου όπως πολλών άλλων ανθρώπων. Όμως, η λογική λέει το εξής: Είτε θα προσπαθήσουμε πραγματικά να λύσουμε αυτή την κρίση με όλα τα μέσα - είτε όχι.

[5] S: Για ένα «παιδί», όπως αποκαλείτε τον εαυτό σας, οι ομιλίες σας είναι εκπληκτικά προσεγμένες, λεπτοδουλεμένες. Οι αντίπαλοί σας ισχυρίζονται ότι κάποιιοι ενήλικες σας χρησιμοποιούν ως «εργαλείο» - και πρωτίστως λένε ότι είστε μαριονέτα για μια διαφημιστική εκστρατεία των γονέων σας, οι οποίοι

² Διαταραχή του φάσματος του αυτισμού, που χαρακτηρίζεται από σημαντικές δυσκολίες στην κοινωνική αλληλεπίδραση και στη λεκτική επικοινωνία, ενώ παράλληλα εκδηλώνεται με περιορισμένες και επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές και ενδιαφέροντα.

δημοσίευσαν ένα βιβλίο λίγο μετά την έναρξη της σχολικής απεργίας σας. Ποιος κρύβεται πίσω από τη Γκρέτα;

Γκρέτα: Πίσω από τη Γκρέτα κρύβομαι εγώ η ίδια. Η σχολική απεργία ήταν απόφαση αποκλειστικά δική μου. Την ιδέα την έριξε κάποιος άλλος ...

[6] S: ... ο ακτιβιστής υπέρ του περιβάλλοντος Bo Thorén (Μπο Τορέν)...

Γκρέτα: ...και στη συνέχεια πήρα αυτή την ιδέα και την εξέλιξα περαιτέρω. Επειδή στην αρχή κανείς άλλος δεν ήθελε να συμμετέχει, πήγα μόνη μου και άρχισα να κάθομαι κάθε Παρασκευή μπροστά στο κοινοβούλιο. Κάποιοι ισχυρίζονται ότι οι γονείς μου μού έκαναν πλύση εγκεφάλου. Όμως, στην πραγματικότητα το αντίστροφο συνέβη: Έκανα πλύση εγκεφάλου στους γονείς μου. Τους έπεισα να μην ταξιδεύουν πια με αεροπλάνο και να σταματήσουν να τρώνε κρέας (χαμογελά) [...]

Der Spiegel - 02.02.2019. Αναδημοσίευση αποσπάσματος από συνέντευξη,

σε ελληνική μετάφραση

Πηγή: http://aftercrisisblog.blogspot.com/2019/05/blog-post_10.html

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις είναι ομάδες που βοηθούν τον πλανήτη να συνεχίσει να επιβιώνει ακολουθώντας ορισμένα βήματα. Υπάρχουν πολλές ομάδες που προσπαθούν να σώσουν το περιβάλλον. Κάποιες από αυτές είναι η **GreenPeace**, η **WWF**, η **Αρκτούρος** και η **ΑΡΧΕΛΩΝ**. Οι δύο πρώτες αποτελούν διεθνείς οργανώσεις, που μάλιστα έχουν παραρτήματα στη χώρα μας, ενώ οι δύο τελευταίες αποτελούν καθαρά ελληνικές οργανώσεις. Ας δούμε ορισμένες από αυτές.

Greenpeace

Η Greenpeace είναι μία ανεξάρτητη, μη κυβερνητική οργάνωση, με σκοπό την προστασία του **φυσικού περιβάλλοντος**. Ιδρύθηκε το 1971, με σκοπό τη δημιουργία ενός πράσινου και ειρηνικού κόσμου.

Φίλοι της Φύσης

Το ελληνικό δίκτυο **Φίλοι της Φύσης** (Naturefriends Greece) είναι περιβαλλοντικός – οικολογικός σύλλογος, ο οποίος ιδρύθηκε για πρώτη φορά το 2007 ως «ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ» περιβαλλοντικών, φυσιολατρικών οργανώσεων.

One Earth

Η «Μία Γη» είναι μη κυβερνητική οργάνωση που δημιουργήθηκε με σκοπό να συμβάλλει στην καταπολέμηση της παγκόσμιας φτώχειας και ανισότητας μέσα από τη δημιουργία ενός παγκόσμιου δικτύου και την υλοποίηση προγραμμάτων σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Το Ίδρυμα Ευρωπαϊκής Κληρονομιάς EuroNatur

Πρόκειται για ένα ίδρυμα που υποστηρίζει έργα προστασίας του περιβάλλοντος στην Ευρώπη. Η έδρα του ιδρύματος βρίσκεται στη Γερμανία. Το ίδρυμα ιδρύθηκε το 1987, με πρωτοβουλία της Γερμανικής Φύσης (BUND), της Γερμανικής Περιβαλλοντικής Βοήθειας (DUH) και της Γερμανικής Ένωσης Διατήρησης της Φύσης (NABU). Στην Ελλάδα έχει δραστηριοποιηθεί στις Σποράδες και τη Ροδόπη.

Αρκούν οι παραπάνω οργανώσεις για τη διάσωση του πλανήτη;

Δυστυχώς, οι οργανώσεις αυτές αφενός είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα, αφετέρου είναι δύσκολο να σώσουν τον πλανήτη, καθώς είναι ελάχιστες! Αυτό σημαίνει πως θα πρέπει όλοι μας, ακολουθώντας αυτό το πολύ καλό παράδειγμα, να βάλουμε από ένα λιθαράκι! Εάν πραγματοποιήσουμε και εμείς προσπάθειες, υπάρχουν αρκετές πιθανότητες να αλλάξουμε την παρούσα κατάσταση, πριν χειροτερέψει στο μέλλον. Ακόμη, μπορούμε να λάβουμε μέρος σε κάποια από τις παραπάνω οικολογικές οργανώσεις, όπως και σε πολλές άλλες που διοργανώνουν διάφορες εκδηλώσεις-δράσεις για το περιβάλλον. Το να πέτυχουμε να σώσουμε τον πλανήτη από την περιβαλλοντική καταστροφή αποτελεί πρωταρχικό στόχο.

Αλέξανδρος Ηλιάδης

ΖΩΑ υπό ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

Σε όλο τον κόσμο υπάρχουν εκατομμύρια ζώα προς εξαφάνιση, μεγάλα και μικρά, άγρια και ήμερα. Το σίγουρο είναι ότι όλα είναι ενδιαφέροντα και η εξαφάνισή τους θα προκαλέσει μεγάλα προβλήματα στην τροφική αλυσίδα, που θα φτάσουν και σε εμάς τους ανθρώπους. Παρακάτω αναφέρονται τρία από αυτά, η τίγρης, η κουκουβάγια και ο λύκος.

Τίγρης

Η τίγρης ανήκει στην κατηγορία των αιλουροειδών και τα τελευταία χρόνια ζει μόνο στην Ινδία και τη Σιβηρία. Είναι το μόνο αιλουροειδές που του αρέσει το νερό και μπορεί να πιάσει τα θηράματά του ακόμα και μέσα σε αυτό! Ζει μοναχικά και συμβιώνει με άλλα ενήλικα μόνο στην περίοδο του ζευγαρώματος (από τα τέλη Νοεμβρίου έως και αρχές Απριλίου). Η εγκυμοσύνη διαρκεί περίπου τρεις μήνες, αλλά η κοιλιά φαίνεται μόνο τις τελευταίες 10 μέρες. Η γέννα δεν έχει παρακολουθηθεί ποτέ στη φύση, αλλά στην αιχμαλωσία διαρκεί περίπου 1-24 ώρες και γεννιούνται περίπου 2-3 μικρά και σπάνια 1 ή 6. Στη γέννησή τους ζυγίζουν από 780-1600 γραμμάρια και τα μάτια τους τα ανοίγουν κατά την πρώτη εβδομάδα της ζωής τους, αλλά γρήγορα αναπτύσσουν οξεία όραση. Τους πρώτους μήνες της ζωής τους είναι πολύ ευάλωτα, καθώς το ποσοστό θνησιμότητας αγγίζει το 50%. Σε ηλικία των 18-19 μηνών τα μικρά αρχίζουν να φεύγουν και τα αρσενικά διεκδικούν δική τους γη από άλλα γέρικα αρσενικά. Οι τίγρεις έχουν πορτοκαλί τρίχωμα με μαύρες ραβδώσεις και πράσινα ή καστανά μάτια, οξεία όραση και ακοή και γαμψά νύχια. Όμως, εκτός από τις κανονικές, υπάρχουν λευκές τίγρεις με τις ίδιες ραβδώσεις και γαλάζια μάτια. Όμως γεννιούνται σπάνια, εφόσον οι γονείς τους έχουν το ειδικό γονίδιο. Ο βασικός λόγος που οι τίγρεις έγιναν ζώα υπό εξαφάνιση είναι το κυνήγι αυτών, για το δέρμα τους ή επειδή τις θεωρούσαν πολύ επικίνδυνες. Για αυτό, το κυνήγι τους απαγορεύτηκε. Παρ' όλα αυτά, δεν έχουν σταματήσει να μειώνονται, διότι η καταστροφή του φυσικού τους

περιβάλλοντος, σε συνδυασμό με το μεγάλο ποσοστό θνησιμότητας κατά τους πρώτους μήνες της ζωής τους, οδηγούν σε αυτό το αποτέλεσμα. Τέλος, αξίζει να αναφερθούν οι θαυμάσιες ικανότητές τους στο κυνήγι. Στα μεγάλα τους πλεονεκτήματα μπορούν να προστεθούν τα γαμψά νύχια τους, που τους βοηθούν να πλησιάζουν τα θύματά τους χωρίς να γίνουν αντιληπτές, και τους δίνουν τη δυνατότητα να σκοτώνουν κατευθείαν το θύμα τους. Δικαιολογημένα, λοιπόν, προσδίδεται στην τίγρη ο τίτλος ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ.

ΓΚΡΙΖΟΣ ΛΥΚΟΣ

Ο Γκρίζος Λύκος είναι ένα σαρκοφάγο θηλαστικό και ανήκει στην οικογένεια των Κυνιδών. Αποτελεί το μεγαλύτερο και ισχυρότερο μέλος της. Ζει κυρίως στις παγωμένες

περιοχές του Βόρειου ημισφαιρίου και συναντάται σε πάνω από 35 υποείδη. Οι γκρίζοι λύκοι είναι πολύ κοινωνικοί και παρουσιάζουν προηγμένη εκφραστική συμπεριφορά. Όπως και τα περισσότερα σαρκοφάγα ζώα, συνηθίζουν να κυνηγούν μεγάλα θηλαστικά. Ο Γκρίζος Λύκος αποτελεί πηγή έμπνευσης πολλών καλλιτεχνών, αφού έχουν δημιουργηθεί ποικίλα έργα που τον αφορούν. Επίσης, κατέχει πολύ σημαντική θέση στην τροφική αλυσίδα. Όμως, οι άνθρωποι δεν το σέβονται αυτό, με αποτέλεσμα να έχει δημιουργηθεί μεγάλο πλήγμα στην πανίδα πολλών περιοχών. Ακόμα, οι γκρίζοι λύκοι δεν έχουν ιδιαίτερες απαιτήσεις για το φυσικό τους περιβάλλον, καθώς μπορούν να επιζήσουν σε σχεδόν όλα τα κρύα περιβάλλοντα. Έχουν μήκος από 1,5 έως και 2,5 μέτρα, το τρίχωμά τους είναι πυκνό και διαφέρει κατά πολύ στο χρώμα από είδος σε είδος. Το ουρλιαχτό τους έχει συνδεθεί λανθασμένα με κάτι καταραμένο και δυσοίωνο. Συνήθως, οι λύκοι το χρησιμοποιούν για να:

- συγκεντρώσουν την αγέλη, συνήθως πριν και μετά το κυνήγι,
- σημάνουν συναγερμό, ιδιαίτερα σε περιοχή που βρίσκεται κοντά στο λημέρι τους,
- αλληλοεντοπίζονται κατά τη διάρκεια κακών καιρικών συνθηκών, λ.χ. μιας καταιγίδας ή σε άγνωστο έδαφος

- επικοινωνούν σε μεγάλες αποστάσεις.

Το ουρλιαχτό τους είναι τόσο διαπεραστικό που, υπό κατάλληλες συνθήκες, μπορεί να ακουστεί σε έκταση 130 χμ². Γενικά, είναι πολύ δύσκολο να διακριθεί από εκείνο των μεγάλων σκύλων.

ΛΕΥΚΗ ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑ

Οι λευκές κουκουβάγιες ανήκουν στα νυκτόβια ζώα, όπως και οι κοινές. Κατοικούν κυρίως σε παγωμένες περιοχές, καθώς το λευκό χρώμα τους τις βοηθάει στο καμουφλάζ. Το λιώσιμο των πάγων είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας εξαφάνισής τους, καθώς καταστρέφει το φυσικό τους περιβάλλον. Από την αρχαιότητα η κουκουβάγια ταυτιζόταν με τη σοφία και αποτελούσε σύμβολο της θεάς Αθηνάς. Λόγω της νυκτόβιας ζωής της δεν υπάρχουν πολλές πληροφορίες για τις συνήθειες αναπαραγωγής της και γενικά τον τρόπο ζωής της.

Αυτά είναι μερικά από τα πολλά ενδιαφέροντα ζώα που κατοικούν μαζί μας σε αυτόν τον πλανήτη και με τις ενέργειές μας τα εξοντώνουμε, βλάπτοντας ουσιαστικά τον εαυτό μας.

ΠΗΓΕΣ: <https://el.wikipedia.org>

Λυδία Σιφναίου

Διαφημιστικές Καμπάνιες για τη Φύση

Στις μέρες μας το φυσικό περιβάλλον καταστρέφεται από ανθρώπινες δράσεις. Το χειρότερο όμως είναι πως το μεγαλύτερο ποσοστό των ανθρώπων παγκοσμίως αδιαφορεί πλήρως για το θέμα, πόσο μάλλον για τις επιπτώσεις. Έτσι λοιπόν, περιβαλλοντολόγοι, που τα τελευταία χρόνια ασχολούνται εντατικά με το περιβαλλοντικό πρόβλημα,

προσπαθούν να βρουν αποτελεσματικούς τρόπους για να προβάλλουν το πρόβλημα έξυπνα. Ο πιο ισχυρός τρόπος, λοιπόν, θεωρούνται οι καμπάνιες, καθώς έχουν τη δυνατότητα να προβάλλουν το πρόβλημα από πολλές οπτικές.

Αρχικά, έχουν γίνει αρκετές καμπάνιες για τα απορρίμματα και την ανακύκλωση. Πιο συγκεκριμένα, το 2015 έγιναν κάποιες διαφημίσεις για τα σκουπίδια στον δρόμο στην Ελλάδα αλλά και στη Γαλλία και στην Κίνα.

Άλλου είδους διαφημίσεις είναι αυτές για τα σκουπίδια στις θάλασσες. Για παράδειγμα, σε μία από αυτές, υποτίθεται πως ένας γλάρος μαζεύει με ένα παιδί τα σκουπίδια των ανθρώπων από την άμμο. Αυτή η πρωτότυπη ιδέα πέτυχε τον σκοπό της και έτσι μειώθηκαν τα

σκουπίδια στις αμμουδιές. Επιπρόσθετα, το 2018 στην παραλία του Σχοινιά γυρίστηκε μια διαφήμιση αντίστοιχη με την προηγούμενη. Δημοφιλείς παρουσιαστές και ηθοποιοί, μεταξύ των οποίων ο Γιώργος Μαυρίδης και η Μαίρη Συνατσάκη, συμμετείχαν στην προσπάθεια.

Τον τελευταίο καιρό έχουν γίνει κάποιες απόπειρες για διαφημιστικές καμπάνιες για τις πυρκαγιές. Πριν από ένα χρόνο λοιπόν, στην Ελλάδα, η Γ.Γ.Π.Π. (Γενική Προστασία Πολιτικής Προστασίας) επηρεασμένη από τις πυρκαγιές στο Μάτι, αποφάσισε να κάνει μια διαφημιστική εκστρατεία για τις πυρκαγιές. Δημιούργησε κάποια διαφημιστικά σποτάκια, σαν οδηγούς, ώστε να συμβουλευσει τους ανθρώπους για το τι πρέπει και τι δεν πρέπει να κάνουν οι πολίτες σε περίπτωση πυρκαγιάς. Η συγκεκριμένη καμπάνια είχε τεράστια επίδραση και σταδιακά οι άνθρωποι έχουν αρχίσει να ενδιαφέρονται και να ασχολούνται με το ζήτημα αυτό.

Οι διαφημιστικές εκστρατείες επικουρούν στην προβολή και την προώθηση του περιβαλλοντικού ζητήματος. Αποτελούν έναν θετικά αποτελεσματικό τρόπο, ώστε να λυθεί αυτό το εξαιρετικά σημαντικό πρόβλημα.

Ανδρέας Ζωγράφος

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΡΟΦΕΣ

Ένα από τα βασικά στοιχεία που χαρακτηρίζει τη σύγχρονη διατροφή είναι σίγουρα η απομάκρυνση από την κατανάλωση φρέσκων τροφίμων. Με την εξέλιξη της τεχνολογίας όλο και περισσότερα τρόφιμα υφίστανται επεξεργασία και προστίθενται σε αυτά χημικές ουσίες, τα λεγόμενα συντηρητικά. Όμως, υπάρχουν και ορισμένα βιολογικά προϊόντα που, σύμφωνα με μελέτες, είναι απαλλαγμένα από τις χημικές ουσίες που περιέχουν τα φυτοφάρμακα.

Τα τρόφιμα που περιέχουν συντηρητικά είναι επεξεργασμένα με τέτοιο τρόπο ώστε να διαρκούν περισσότερο, αλλά ταυτόχρονα να έχουν καλύτερο χρώμα, γεύση και εμφάνιση. Τα συντηρητικά ανήκουν στην ευρύτερη κατηγορία, που αποτελείται από τα προσθετικά ή επιπρόσθετα τροφίμων και δεν είναι τίποτα άλλο από φυτικές ή συνθετικές ουσίες, που προστίθενται σε ποτά, αναψυκτικά και τρόφιμα. Υπάρχουν όμως και κάποια επικίνδυνα συντηρητικά, τα οποία μπορούν να προκαλέσουν ασθένειες στο πεπτικό σύστημα.

Οι δυσμενείς επιπτώσεις της κατανάλωσης κάποιων συντηρητικών, που μπορεί να φτάσουν μέχρι και την επικινδυνότητα, είναι σπάνιες και φαίνεται να σχετίζονται με ειδικές κατηγορίες ατόμων και ειδικές παθήσεις. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις φαίνεται να σχετίζονται με την ποσοτική κατανάλωση και τη συχνότητα και γι' αυτό για πολλά τρόφιμα καθορίζεται και συχνά αναφέρεται και στη συσκευασία το όριο της κατανάλωσης, ανά τρόφιμο. Για τον λόγο αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχουν καθορίσει ένα ειδικό σύστημα επισήμανσης, για να δίνουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα να κάνουν σωστές και ασφαλείς επιλογές, όσον αφορά τα τρόφιμα που περιέχουν συντηρητικά.

Από την άλλη πλευρά, η βιολογική καλλιέργεια έχει άμεση σχέση με τα βιολογικά προϊόντα. Το κύριο ζήτημα της βιολογικής καλλιέργειας είναι η αντικατάσταση σύνθετων χημικών ουσιών με άλλες που βρίσκονται στη φύση. Αντί συνθετικών φυτοφαρμάκων χρησιμοποιούνται οργανικά φυτοφάρμακα, όπως το πύρεθρο και η ροτενόνη. Οι βιολογικοί καλλιεργητές υποστηρίζουν ότι

οι ουσίες αυτές είναι βιοδιασπώμενες και δεν μένουν στα τελικά προϊόντα.

Η λέξη βιολογικά προέκυψε από τον τρόπο με τον οποίο οι αγρότες συλλέγουν και επεξεργάζονται τα προϊόντα. Τα φυτικής προέλευσης βιολογικά προϊόντα χωρίζονται σε δύο υποκατηγορίες: στα προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας σε μεταβατικό στάδιο και στα προϊόντα βιολογικής γεωργίας. Η βασική διαφορά τους είναι ότι τα πρώτα παράγονται σε χωράφια υπό μετατροπή, όπως λέγονται, στα οποία οι βιολογικές αρχές τηρούνται ανά έτος.

Τα βιολογικά προϊόντα σίγουρα είναι πιο ακριβά, αλλά θα πρέπει όλοι να τα καταναλώνουμε, διότι είναι πιο υγιεινά από εκείνα που περιέχουν συντηρητικά. Θα ήταν καλό να αφηγήσουμε το ότι είναι δυσεύρετα και να επικεντρωθούμε στον στόχο μας, ο οποίος δεν είναι άλλος από το να φροντίζουμε τον εαυτό μας.

Άννα Λούσιου

Παχυσαρκία και διατροφικές συνήθειες

Η απομάκρυνση των ανθρώπων από τη φύση έχει ακόμα μία σημαντική παράμετρο. Έχει επηρεαστεί ο τρόπος διατροφής τους. Μάλιστα, όπως υπολογίζεται, εκατομμύρια παιδιά σε όλον τον κόσμο πλήττονται από την ασθένεια της παχυσαρκίας. Αυτό οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, ένας από τους οποίους είναι οι διατροφικές συνήθειες των σύγχρονων παιδιών.

Αρχικά, πολλοί γονείς, αντί να φτιάξουν σπιτικά γεύματα για τα παιδιά τους, αγοράζουν συνεχώς φαγητό από ταχυφαγεία ή άλλου είδους εστιατόρια με χαμηλής ποιότητας προϊόντα. Τα μαγαζιά αυτά είναι πολύ πιο φτηνά, γρήγορα και νόστιμα, με αποτέλεσμα οι περισσότεροι να τα προτιμάνε. Άλλο ένα αίτιο της παχυσαρκίας είναι η έλλειψη άσκησης. Οι περισσότερες δουλειές σήμερα γίνονται πίσω από έναν υπολογιστή και πάνω από ένα κάθισμα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας οι εργαζόμενοι να κάθονται και να μην ασκούνται σχεδόν καθόλου. Επιπλέον, για να συνηθίσει κάποιος να ασκείται, πρέπει να έχει αρχίσει να γυμνάζεται από μικρός. Οπότε, καταλαβαίνει κανείς πως ένα μεγάλο μέρος της ευθύνης για την ευκαιριακή άσκηση έχει η οικογένεια. Για να μειωθούν λοιπόν τα ποσοστά παχυσαρκίας, πρέπει η οικογένεια να θέσει κάποιες αρχές στους εφήβους και τα παιδιά γενικότερα.

Συνέπειες κακής διατροφής

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση της παχυσαρκίας, διότι, εκτός από τις προφανείς φυσικές αλλαγές, μπορεί να οδηγήσει σε ορισμένες σοβαρές και δυνητικά απειλητικές για τη ζωή συνθήκες.

Για παράδειγμα, μπορεί να προκαλέσει διαβήτη τύπου Β, στεφανιαία νόσο, καρκίνο του μαστού και του εντέρου, εγκεφαλικό επεισόδιο, κατάθλιψη και χαμηλή αυτοεκτίμηση. Μήπως, λοιπόν, θα πρέπει να αναθεωρήσουμε τη στάση μας απέναντι στο ζήτημα της διατροφής αλλά και της σχέσης μας με το περιβάλλον;

Ιάσων Βαλιάδης

Αρχική μας πρόθεση ήταν το 3^ο τεύχος του περιοδικού μας να κυκλοφορήσει στο Open Weekend του Σχολείου μας. Δυστυχώς, όμως, οι πρωτόγνωρες καταστάσεις που ζούμε αυτές τις μέρες, λόγω της πανδημίας και της υποχρεωτικής αλλά αναγκαίας απομόνωσης, δεν μας επέτρεψαν να βρεθούμε σε επαφή και να γνωριστούμε με εσάς, τους αναγνώστες μας, που στηρίζατε τις προηγούμενες προσπάθειές μας αλλά και θα μας στηρίζατε και σε αυτό, το νέο μας εγχείρημα. Ευτυχώς, με τη βοήθεια της τεχνολογίας τα εμπόδια της ενημέρωσης και της επικοινωνίας ξεπερνιούνται. Με την ευχή, λοιπόν, στα ίδια μέρη να ξαναβρεθούμε, υγιείς πάνω απ' όλα, σας παραδίδουμε το πόνημά μας.

Καλή αντάμωση!

Όμιλος Δημοσιογραφίας και Επικαιρότητας Γυμνασίου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ